

UDENRIGSMINISTERIET
Center for Europa og Nordamerika

EKN, sagsnr: 2016-22523
Den 27. oktober 2016

Rådsmøde (udenrigsanliggender - handel) den 11. november 2016

SUPPLERENDE SAMLENOTAT

6. Frihandelsforhandlinger mellem EU og Mercosur..... 2

6. Frihandelsforhandlinger mellem EU og Mercosur

KOM-dokument foreligger ikke.

Revideret udgave af samlenotat forud for rådsmøde (udenrigsanliggender – handel) den 27. november 2015. Ændrede afsnit er markeret med en streg i marginen.

1. Resumé

Der ventes en drøftelse af status for de igangværende frihandelsforhandlinger mellem EU og Mercosur. EU og Mercosur har forhandlet om en omfattende frihandelsaftale siden 2000. Der er fortsat væsentlige forskelle mellem EU's og Mercosur's ambitionsniveau, og forhandlingerne skrider langsomt frem.

2. Baggrund

Mercosur blev i 1991 etableret som et regionalt handelssamarbejde mellem de fire latinamerikanske lande Argentina, Brasilien, Paraguay og Uruguay. Sidenhen er Venezuela blevet medlem i 2014, mens Bolivia er ved at blive medlem og afventer ratificering fra alle de nuværende Mercosur-medlemmer.

EU og Mercosur har forhandlet om en frihandelsaftale som del af en bredere associeringsaftale siden 2000. Frihandelsforhandlingerne blev suspenderet i 2004 som følge af grundlæggende uoverensstemmelser blandt Mercosur-landene, men blev genoptaget i 2010. De i 2010 aftalte rammer for forhandlingerne slog fast, at man skulle udveksle tilbud på fuld handelsliberalisering ”i omegnen af 90 pct. af handels-volumen.” Med det seneste regeringsskift i Argentina samt nylige brasilianske signaler om forhandlingsvilje er der opstået fornyet momentum i forhandlingerne.

Forhandlingerne er baseret på en region-til-region tilgang og sigter mod et ambitiøst resultat, som går videre end de respektive WTO-forpligtelser på begge sider. Det er ambitionen, at aftalen skal have en omfattende dækning, idet den ikke blot skal omfatte varer, men også tjenesteydelser, investeringer, offentlige indkøb og bæredygtig udvikling samt beskyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder og geografiske betegnelser.

I maj d.å. blev der udvekslet de første toldtilbud i forhandlingerne. Parternes chefforhandlere har mødtes til statusmøder, og første egentlige forhandlingsrunde fandt sted den 10.-14. oktober 2016.

3. Formål og indhold

Der ventes en drøftelse af status for de igangværende frihandelsforhandlinger mellem EU og Mercosur samt EU's overordnede prioriteter og det ventede videre forløb for forhandlingerne.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres, men skal i henhold til TEUF artikel 207, stk. 3 og jf. artikel 218 godkende en eventuel frihandelsaftale.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant, idet handelspolitikken er EU-kompetence.

6. Gældende dansk ret

En frihandelsaftale mellem EU og Mercosur forventes ikke at have konsekvenser for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

En bilateral frihandelsaftale mellem EU og Mercosur må forventes at få positive samfundsøkonomiske og erhvervsøkonomiske konsekvenser i form af bl.a. øget eksport, øget vækst, højere lønninger og et større beskatningsgrundlag.

For så vidt angår de statsfinansielle konsekvenser forventes disse hovedsageligt at ske indirekte via EU-budgettet i form af lavere toldindtægter. Dog berøres danske offentlige indtægter også, idet en mindre del af toldprovenuet går til de enkelte medlemslande. Lavere egne indtægter til EU-budgettet vil alt andet lige medføre et højere dansk bidrag. De statsfinansielle virkninger af lavere toldindtægter ventes dog at blive modvirket af øget vækst og beskatningsgrundlag.

Frihandelsaftalen forventes ikke umiddelbart at have konsekvenser for miljøet eller beskyttelsesniveauet. Aftalens bestemmelser på området for bæredygtig udvikling kan have positive konsekvenser for miljøet og beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Handelspolitisk Specialudvalg orienteres løbende om EU's igangværende frihandelsforhandlinger, senest ved møde den 26. oktober 2016.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er generelt bred støtte blandt EU's medlemslande til EU's forhandlinger om en omfattende frihandelsaftale mellem EU og Mercosur. Ift. defensive interesser har der i EU-regi været bekymrede røster ift. konkurrence på landbrugsområdet. Hertil kommer EU-bekymring for Mercosur's vilje til at levere i forhandlingerne samlet set.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen ser gerne en omfattende og ambitiøs frihandelsaftale med Mercosur ift. dækning og markedsadgang. Regeringen er af den opfattelse, at EU's defensive interesser ikke bør blokere for fremme af de offensive interesser. Regeringen ser gerne størst mulig liberalisering af handel mellem EU og Mercosur, herunder eliminering af "ikke-toldmæssige barrierer". Dertil kommer, at der i forhandlingerne bør lægges særlig vægt på fremme af økonomisk, miljømæssig og social bæredygtighed.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Frihandelsforhandlingerne med Mercosur blev forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg forud for rådsmøde (udenrigsanliggender) den 17.-18. maj 1999. Folketingets Europaudvalg er blevet orienteret om frihandelsforhandlingerne mellem EU og Mercosur i regeringens årlige handelspolitiske orientering for 2012 samt ifm. en bredere orientering om topmøderne mellem EU og de latinamerikanske og caribiske lande, der blev forelagt Folketingets Europaudvalg den 25. januar 2013. Seneste orientering fandt sted forud for rådsmøde (udenrigsanliggender – handel) den 27. november 2015.